

TÜRKÇE ÖZET

Enstitü : Sosyal Bilimler

Dalı : Hukuk

Programı : Özel Hukuk

Tez Danışmanı : Prof. Dr. Merih Kemal OMAĞ

Tez Türü ve Tarihi : Doktora – Haziran 2011

KISA ÖZET

YÜK ALACAKLISI HAKKI

Bu çalışmanın konusu deniz ticaretinde alacaklısına alacağını yükten karşılama imkânı veren ve kanundan kaynaklanan bir rehin hakkı olan yük alacaklısı hakkıdır. Çalışma ile bahsi geçen rehin hakkının özellikleri, hangi alacakları temin ettiği ve icrası açıklanmaktadır.

Yük alacaklısı hakkı Türk Ticaret Kanunu'nun 1258. maddesinde toplu olarak gösterilen dört tür alacak için vardır. Bunlar; deniz ödücü sözleşmesinde yükün teminat gösterilmesinden kaynaklanan alacaklar, müşterek avaryada yüke düşen garâme borcundan doğan alacaklar, kurtarma yardım ücretinden kaynaklanan alacaklar ve navlun sözleşmesinden kaynaklanan alacaklardır. Bu alacakların alacaklıları borcun ödenmemesi halinde zilyetliğindeki (bazı hallerde zilyetliğinden çıkmış olsa bile) yükleri satıp alacaklarını buradan karşılama imkânına sahiptirler.

Alacağın yükten karşılanması ise yük alacaklısı hakkının icrası ile mümkündür. Bu bağlamda alacak temelde rehnin paraya çevrilmesi yolu ile takip prosedürü uyarınca icra edilecektir.

Anahtar sözcükler: Yük alacaklısı hakkı, kanunî rehin hakkı, deniz ödücü, müşterek avarya, kurtarma yardım, navlun sözleşmesi

YABANCI DİL ÖZET

Institute : Social Science

Subject : Law

Program : Private Law

Supervisor : Prof. Dr. Merih Kemal OMAĞ

Thesis Type and Date : PhD – June 2011

ABSTRACT

CARGO LIEN

The purpose of this study is to examine the cargo lien, a lien created by the statute, which gives a right to the claimant to satisfy its claim by selling the cargo. The features of the cargo lien, claims that give rise to cargo lien and enforcement procedure of the cargo lien is examined in this study.

According to article 1258 of the Turkish Commercial Code, there are four types of claims that give rise to cargo lien. These are; claims arising from the collateralization of cargo in bottomry contract; the claims arising against the cargo in general average; claims arising from salvage and the claims arising from contract of affreightment. If the claims are not paid, claimants have the right to sell the cargo that are in their possession (in some cases even the Cargo is out of their possession) so that claims will be paid off.

Satisfying the claim by selling the cargo can be done by the enforcement procedure. In this regard, the claim should be enforced by the enforcement procedure which is called the realization of the pledge.

Key words: Cargo lien, statutory lien, bottomry, general average, salvage, contract of affreightment